

Pomoc, která mění životy. Ženy, které každý den pomáhají v Ukrajině

24.3.2025 - | Člověk v tísni

Laura Naude: „Ukrajina se stala mojí životní cestou.“

Pocházím z Jihoafrické republiky a v Ukrajině žiji už více jak dva roky. Skutečná váha mého rozhodnutí - přestěhovat se do Kyjiva na mě dolehla až poté, co jsem nastoupila do autobusu v Polsku. Milé Ukrajinky mi hned nabízely čaj a sušenky a pomáhaly mi na hraničním přechodu. Ukrajinská srdečnost a humor mě hned přesvědčily, že to nemůže být tak špatné. Krásy Kyjiva, moji kolegové a důležitost naší práce mě zde udrželi až dodnes.

Pracuji jako koordinátorka našich humanitárních programů po celé Ukrajině. Moje práce je velmi různorodá, a tak pracuji s týmy v různých regionech. To mi neustále rozšiřuje obzory. Jsem vděčná svému týmu, který pomáhá lidem za všech okolností. I přesto, že jsme mezinárodní nevládní organizace, tak si Člověk v tísni zachovává flexibilitu a soucit. Dokážeme velmi rychle reagovat na neustále se měnící potřeby.

Náš Ukrajinský program je výjimečný i tím, že v jeho čele jsou na nejvyšších pozicích zastoupeny převážně ženy. Přinášejí do týmu sílu, odbornost a neochvějné odhodlání. Jejich vedení není pouze symbolické, ale je transformační. Tyto ženy nejen zvládají složité výzvy humanitárního sektoru, ale také mění pohled na to, kdo vede krizovou pomoc. Je mi ctí stát po jejich boku. Učit se od nich.

Alyona Yemetseva: „Díky své práci se cítím být potřebná.“

Poskytuji humanitární pomoc lidem zasaženým válkou. Každý den je novým příběhem bolesti a ztráty. Potkávám lidi, pro které je domov pouhou vzpomínkou. Jejich rodiny jsou rozptýleny po celé Ukrajině i mimo ni.

Když začala evakuace z Doněcké oblasti, tak jsme pracovali nonstop. Registrovali jsme evakuované, pomáhali jsme jim odejít. Naslouchali jejich příběhům a drželi je za ruku, když bylo potřeba. Únava nehrála roli, protože jsme byli tam, kde to bylo nejvíce zapotřebí.

Dělám to, co opravdu pomáhá. Inspirací mi jsou lidé kolem mě. Navzdory stresu a těžkostem pokračujeme v zachraňování životů.

Sofiya Popovych: „Vrátila jsem se, abych pomohla.“

Narodila jsem se v Ukrajině, ale značnou část svého života jsem strávila v Kanadě. Po revoluci a začátku války na východě země jsem se rozhodla vrátit, abych podpořila ty, kteří to nejvíce potřebují. Uviděla jsem příležitost a během několika týdnů jsem už seděla ve vlaku do Mariupolu. O téměř deset let později jsem stála v Ukrajině a pracuji pro Člověka v tísni. Pomáhám těm, jejichž životy byly válkou navždy změněny.

O Člověku v tísni jsem poprvé slyšela v roce 2015. Už tehdy pracovali v nejtěžších podmínkách a dostávali svou pomoc do odlehlých oblastí, kde nebyla žádná pomoc a podpora. Později jsem spolupracovala i s naším týmem v Sýrii a na vlastní oči jsem viděla, jak rychle, efektivně a komunitně Člověk v tísni pracuje. Být součástí této organizace je pro mě obrovská čest.

Minulé jaro jsem cestovala do Charkiva, abych podpořila své kolegy, kteří žili pod silným ostřelováním. Městem každý den otrásaly výbuchy. Nechápu, jak to mohli kolegové vydržet. Byl to obrovský stres a tlak. Oni ale nikdy nepřestávali – týdny pracovali v tranzitním centru pro evakuované a vraceli se tam i ve svém volném čase a o víkendech. Byli vydešení, vyčerpaní a unavení, ale pokračovali dál. Kdykoliv cítím únavu, tak si vzpomenu na jejich odolnost a v práci pokračuji dál.

V této práci je těžké najít čas pro sebe, ale když už to udělám, tak si sednu k tkalcovskému stavu anebo formuji rukama hlínu. V těchto řemeslech je něco hluboce uzemňujícího - rytmus, textury, schopnost vytvořit něco hmatatelného. Miluji objevování odrazů různých kultur a tradic. Jednoho dne bych chtěla vytvořit prostor, kde se lidé mohou scházet, učit se a společně tvořit.

Hanna Harbadyn: „Práce mi zachránila život.“

Ztratila jsem svůj domov dvakrát. V roce 2014 jsem musela opustit Doněck a v roce 2022 jsem přišla o své rodné město Kostiantynivka, ale nakonec jsem vždy zůstala tam, kde jsem mohla být užitečná.

V humanitárním sektoru pracuji od roku 2010. Nejprve jsem dobrovolničila a potom jsem vedla menší neziskovou organizaci. Když začala plná invaze, naše město se stalo první zastávkou pro lidi, kteří prchali před bombardováním. Někteří pouze projížděli, ale někteří zůstali. Pracovali jsme sedm dní v týdnu. Organizovali jsme kolektivní centra a sháněli humanitární pomoc. Když nám chyběli finanční prostředky, tak jsme lidem dávali vlastní oblečení a základní věci.

Když se boje začali přistřevovat, tak jsem odjela s mladší sestrou do Lviva. Moji rodiče se rozhodli zůstat. Má matka je zdravotní sestra a zachraňuje ostatní. Její odhodlaní pomáhat mě vždy inspirovalo. Otec zemřel. Odloučení od domova bylo zničující, a tak jsem se vrátila k mamě.

Můj rodný dům v Kostiantynivce byl zničen. Není kam se vrátit a vzpomínky stále bolí.

V Člověku v tísní pracuji od května 2022. Mám na starosti projekty na podporu zranitelných skupin jako jsou veteráni, vnitřně vysídlení anebo rodiny zesnulých. Často se setkávám s lidmi, kteří museli začít znovu od nuly. Například jedna žena, která nejdříve přišla o syna a poté i o manžela, ale stále se snaží žít dál. Muž, který přišel o domov, ale nevzdal se. Někdy nám říkají: „*Nemáte ponětí, co to znamená zůstat sám úplně bez ničeho.*“ Ale já to moc dobře vím.

Tato práce se pro mě stala středem mého života. Mám tým, se kterým mohu čelit jakýmkoliv výzvám. Možnost být užitečná a mám víru, že i v těch nejtěžších časech jsou tu lidé, kteří mě nenechají samotnou. My neslibujeme - my jednáme. Víme, že naše práce mění životy.

Lviv mi také dal něco nečekaného. Lásku. Andrii a já si někdy děláme legraci, jak dobře se v naší rodině spojil východ a západ. Hledali jsme se celý život a našli se v okamžiku, kdy se kolem nás rozpadl náš známý svět. Asi to byl osud.

Pracuji, protože vím, že v těch nejtemnějších časech každý potřebuje někoho, kdo mu pomůže najít světlo.

Inna Panchenko: „Můj život následuje mou práci. Doslova.“ Olha Ampilohová: „Není to jen práce. Je to něco, co mám ráda a čemu věřím.“

Jsem psycholožka. Specialistka na psychosociální podporu, instruktorka a člověk, který je přesvědčený, že každý potřebuje podporu – nejen ti, kteří přicházejí na poradenství, ale i ti, kteří podporu poskytují.

Žila jsem v Doněcké oblasti, ale válka mě přinutila odejít. Na konci března 2022 jsem se dostala do Užhorodu. Tam jsem našla pracovní nabídku Člověka v tísní a později se přestěhovala do Kropyvnytského.

Vzdělávání pro mě není jen o diplomech, ale o způsobu, jak pochopit svět a lidi. Proto neustále studuji. Teď mám tři profese: logopedka, učitelka tělesné výchovy a psychologka – tohle je moje hlavní zaměstnání. V Kropyvnytském jsem pracovala v mobilním týmu psychologické podpory. Spolu s kolegyní jsme navštěvovaly lidi, kteří přišli o domovy, blízké a víru v budoucnost. Pamatuji si každý příběh. Jedna žena mi říkala: „Vždy. Když vidím, že psychologickou podporu organizuje Člověk v tísní, tak se přihlásím na konzultace.“

Později projekt v Kropyvnytském skončil a já jsem se opět přestěhovala. Tentokrát do Mykolajivu. Nyní jsem odpovědná za implementaci psychosociálních aktivit v regionu, píšu závěrečné zprávy a účastním se školení, ze kterých vědomosti předávám do zbytku týmu. Po posledním školení psychologové vyjádřili vděk. Mohou pracovat na 100 % a nemusí se zabývat organizačními záležitostmi. Takové okamžiky dávají mé práci smysl.

Ale aby člověk mohl pomáhat druhým, potřebuje být sám v pořádku. Vím to z vlastní zkušenosti. V okamžicích profesního vyčerpání je největší pomocí podpora. V Člověku v tísní chápeme, jak důležité je, aby i psychologové dostávali podporu. Proto nabízíme pravidelné supervize – příležitost analyzovat komplikované případy a nezůstat osamocený s emocionálním vyčerpáním.

Žiji podle principu, že „domov je tam, kde jsem“. Tedy i moje kočka Pixel a pes Jerry. Cestují se mnou všude – vlakem i minibusem. Od Slovjansku po Mykolajiv. Jsou mojí oporou a stabilitou ve světě, který se rozpadá.

Olha Ampilohová: „Není to jen práce. Je to něco, co mám ráda a čemu věřím.“

Narodila jsem se v Kryvyi Rihu. Vystudovala jsem metalurgickou univerzitu, ale v oboru jsem nikdy nepracovala. Řízení je součástí mého života už od 17 let, kdy jsem poprvé usedla za říditka motorky. Po nějaké době jsem si uvědomila, jak moc mě to baví.

Když začala plnohodnotná invaze, tak jsem vůbec neuvažovala o odjezdu do zahraničí. Věděla jsem, že musím pomoci v Ukrajině. Nejdříve jsem jako dobrovolník pomáhala s přepravou humanitární pomoci a hledáním ubytování pro lidi prchající před válkou. Později jsem si našla práci v Člověku v tísní.

Být řidičkou v humanitární organizaci je víc než jen řízení. Když cestujeme do nebezpečných oblastí, je řidič zodpovědný za bezpečnost týmu. Vždy kontroluji vozidlo a koordinuji trasu. Musím brát v úvahu povětrnostní podmínky, stav silnice a další možná rizika. Někdy nejsou žádné silnice. Jen stopy po vojenské technice. Ale musím jet dál, protože vozím ty, kteří organizují humanitární pomoc, provádějí registraci nebo vyhodnocují škody.

Vždy mě fascinovalo, že je jízda ženy považována za něco neobvyklého. Také musím znát dobře své auto. Vím, jak funguje motor, jak vyměnit olej, filtry a chladicí kapalinu. Pokud něco nefunguje, neslyším to jen, ale přesně vím, co se děje. Pokud je to nutné, dokážu některé komponenty rozebrat a zase složit.

Když mám volno, tak jezdím na motorce. Během léta jsme s přítelkyní projeli Charkiv, Záporoží, Poltavu, Čerkasy a Bila Tserkva. Tento rok plánujeme cestu z východu na západ Ukrajiny.

Motorka není jen dopravní prostředek, ale je to hlavně svoboda. Můžeš zastavit kdekoliv třeba jen proto, že vidíš krásné pole, cítíš vůni lesa anebo chceš posedět u řeky. To jsou pocity, které nelze

vysvětlit, ale musíš je zažít.

Miluji dobrodružství a svou práci. Vím jistě, že naše cesta pokračuje vpřed.

<https://www.clovektisni.cz/pomoc-ktera-meni-zivoty-zeny-ktre-kazdy-den-pomahaji-v-ukrajine-12450gp>